

2. Рябова З.В. Маркетингове управління навчальним закладом як соціально-педагогічна технологія / З.В. Рябова // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний менеджмент у закладах освіти» (21 березня 2017 р.): в 2 ч. Ч. 2 / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. Нац акад. пед. наук України, Полтава держ. ун-т ім. В.Г. Короленка; [відп. за вип.: Б.М. Ренькас, Т.Є. Рожнова]. Житомир: Вид-во ФО-П. Левковець, 2017. – 149-154.
3. Онаць О. М. Взаємозв'язок стилю поведінки керівника і ефективності управління на громадсько-державних засадах / Олена Онаць // Рідна школа. – 2019. – № 8–9. – С. 46-1.
4. Осадчий І. Г. Синергетика для педагогіки: про якісні стани освітніх систем та типи управлінських стратегій / І. Г. Осадчий // Освіта і управління. – 2015. – Т. 8, чис. 3-4. – С. 38-41

УДК347.77

**Школяр С. П.
Гриньова М. В.**

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка*

МОТИВАЦІЙНА РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МОДЕЛІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. Метою статті є аналіз мотиваційної ролі інтелектуальної власності в розвитку наукової активності студентської молоді в моделі закладу вищої освіти. У дослідженні використовувалися методи комплексного аналізу, порівняльний та інші. Результатами дослідження є аналіз стимулювання молодих науковців до досліджень. Практичним значенням дослідження є оцінка досвіду системної роботи щодо залучення студентів до створення. Показана мотиваційна роль інтелектуальної власності в моделі закладу вищої освіти щодо розвитку наукової активності студентської молоді. Наразі продовжується

робота про створенню об'єктів права інтелектуальної власності.

Ключові слова: мотивація, інтелектуальна власність, наукова активність, студентська молодь, модель, заклад освіти

Serhiy Shkolyar, Maryna Grynyova The motivational role of intellectual property in the model of the institution of higher education regarding the development of scientific activity of student youth

Summary. A systematic approach to the provision of educational services involves the use of such a model of a modern institution of higher education, in which one of the main components (elements) are objects of intellectual property law created by scientific and pedagogical workers, students, graduate students and other participants in the educational process. The presence of such objects testifies to the innovative orientation of the university, which is the key to positioning it as a competitive business entity in this segment of the market. Therefore, without exaggeration, it is possible to talk about the significant motivational role of intellectual property in the formation of the personnel potential of the institution of higher education, the growth of the qualification level of the staff, as well as the activation and development of the scientific activity of student youth. The purpose of the article is to analyze the motivational role of intellectual property in the development of scientific activity of student youth in the model of a higher education institution. The research used the following methods: complex analysis, empirical, comparative, system-structural, analytical-synthetic, logical, analogical, concrete research, statistical. The results of the study are an analysis of the levers of stimulating young scientists to research, among which are their participation, prize-winning positions and victories in all-Ukrainian contests for student scientific works. The practical significance of the study is the assessment of the experience of systematic motivational work in involving students in the creation of objects of copyright and industrial property in scientific research, research and design developments.

Conclusions and prospects of further scientific investigations. The motivational role of intellectual property in the model of the institution of higher education regarding the development of scientific activity of student youth is shown. Further work is underway on the creation of objects of intellectual property law as elements of the innovative model of a higher education institution, the result of which is the submission of applications for inventions to the Ukrainian National Office of Intellectual Property and Innovation.

Key words: motivation, intellectual property, scientific activity, student youth, model, educational institution

Постановка проблеми. Системний підхід щодо надання освітніх послуг передбачає застосування такої моделі сучасного закладу вищої освіти [1], в якій одним із основних складників (елементів) є об'єкти права інтелектуальної власності, створені науково-педагогічними працівниками, студентами, аспірантами та іншими учасниками освітнього процесу. Наявність таких об'єктів свідчить про інноваційну спрямованість університету, яка є запорукою позиціонування його як конкурентоспроможного суб'єкту господарювання в даному сегментові ринку. Тому без перебільшення можливо говорити про значну мотиваційну роль інтелектуальної власності у формуванні кадрового потенціалу закладу вищої освіти, зростанню кваліфікаційного рівня персоналу, а також активізації та розвитку наукової діяльності студентської молоді.

Аналіз актуальних досліджень. Питанням вдосконалення управління закладом освіти в напрямку забезпечення його розвитку, засновані на визначених термінах та дефініціях теорії управління та педагогічної майстерності [2], присвячені дослідження авторів [3-5]. Дані роботи дають аналіз важелям управління та контролю показників щодо підвищення інтелектуального потенціалу університету. При цьому створена інтелектуальна власність оцінюється як інтегральна характеристика, яка включає сукупність знань, здібностей, навичок особистої майстерності, креативність, творчість, новаторство, ініціативність, відповідальність, системне мислення та потреби фахівців, які здійснюють інноваційну діяльність. Така характеристика є однією із

базових щодо забезпечення інноваційного лідерства університету, його конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Метою статті є аналіз мотиваційної ролі інтелектуальної власності в розвитку наукової активності студентської молоді в моделі закладу вищої освіти.

У дослідженні використовувалися **методи**: комплексного аналізу, емпіричний, порівняльний, системно-структурний, аналітико-синтетичний, логічний, аналогії, конкретних досліджень, статистичний.

Виклад основного матеріалу. Аналіз мотиваційної ролі інтелектуальної власності в розвитку наукової активності студентської молоді в моделі закладу вищої освіти нами проводився з урахуванням результатів виконання цільових показників діяльності Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка відповідно до умов контракту з Міністерством освіти і науки України (Гриньова М.В., 2023). Зазначимо, що, як відображено у публічному звіті ректора університету, серед основних елементів моделі розвитку закладу освіти виділений такий критерій як зростання кількості створених та належним чином оформлених об'єктів інтелектуальної власності. Констатовано, що спостерігається зростання на 30% кількості зареєстрованих свідоцтв на об'єкти авторського права порівняно з відповідним показником 2021 року.

Авторами більше ніж 10 останніх років розпочата системна мотиваційна робота щодо залучення студентів до створення об'єктів авторського права та промислової власності у науково-дослідних, дослідно-конструкторських розробках. Деякі з них враховані при реалізації госпрозрахункової теми «Модель професійної підготовки майбутнього вчителя Нової української школи», (0119U002281, керівник НДР: М.В. Гриньова, д.п., професор кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна, член-кореспондент НАПН України). Така мотивація до інноваційної діяльності студентської молоді Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка дала свої позитивні результати, зокрема, участі, занятті призових місць та перемоги її у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, що є

вагомим стимулом ведення наукових досліджень з метою подальшого досягнення кар'єрних успіхів.

Наведемо деякі із створених, належним чином оформлених та зареєстрованих ОППВ:

Св. №65280 від 11.05.2016 р. Гриньова М.В., Школяр С.П., Арканова А.А. Авторський екскурсійний маршрут територією ботанічної пам'ятки природи «Кочубеївські дуби» (на основні досвіду іноземних країн);

Школяр С.П., Гриньова М.В., Арканова А.А., Гомля Л.М. Спосіб декоративного відтворення ботанічної пам'ятки природи «Кочубеївські дуби», Патент України №109845 від 12.09.2016 р, Заяв. №u201602548 від 16.03.2016 р.;

Св. №68184 від 07.10.2016 р. Школяр С.П., Гриньова М.В., Кривенко В.В. Менеджмент соціального проекту «Залучення територіальної громади Полтави до функціонування місцевого дендропарку як рекреаційного та еколого-просвітницького центру»;

Св. №68182 від 07.10.2016 р. Школяр С.П., Гриньова М.В., Мастюх К.В., Гриньова В.С. Прагматичні аспекти розвитку емоційного інтелекту студентської молоді;

Св. №68183 від 07.10.2016 р. Школяр С.П., Гриньова М.В., Мастюх К.В. Менеджмент авторського соціального проекту «Зелений туризм для всіх»;

Св. №67939 від 23.06.2016 р. Гриньова М.В., Онипко В.В., Боловацька Ю.І., Школяр С.П., Мастюх К.В., Арканова А.А. Зелений кизилловий ансамбль садиби В. Г. Короленка: науково-популярні нариси; Св. №71590 від 24.04.2017 р. Гриньова М. В., Школяр С. П., Арканова А. А. Інтелектуальний потенціал схеми регулювання транспортного руху у межах основних автодоріг міста;

Св. №75484 від 21.12.2017 р. Гриньова М. В., Ходунай В. В., Школяр С. П. Методи залучення полтавської студентської громади до оздоровлення ландшафту музею-садиби І. П. Котляревського в м. Полтава;

Св. №75483 від 21.12.2017 р. Гриньова М. В., Дрижд В. І., Школяр С. П. Організація роботи керівника об'єднаних територіальних громад, спрямованої на вибір молоддю педагогічної професії (на прикладі Білоцерківської сільської та Семенівської селищної ОТГ);

Св. №85033 від 30.01.2019 р. Мороз А. В., Гриньова М. В., Школяр С. П. Збереження людського капіталу в об'єднаній територіальній громаді засобами співпраці з педагогічним університетом (на прикладі Засульської об'єднаної територіальної громади);

Св. №93726 від 06.11.2019 р. Величко Р. М., Гриньова М. В., Гриньов Р. С., Школяр С. П. Технологія озеленення подвір'я закладу освіти як основа екологічного навчання і виховання учнівської та студентської молоді.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. В статті проаналізований досвід системної мотиваційна робота щодо залучення студентів до створення об'єктів авторського права та промислової власності у науково-дослідних, дослідно-конструкторських розробках. Показана мотиваційна роль інтелектуальної власності в моделі закладу вищої освіти щодо розвитку наукової активності студентської молоді. Зазначено, що позитивними результатами у стимулюванні молодих науковців до досліджень є їх участь, заняття призових місць та перемоги її у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт.

Наведені деякі із створених, належним чином оформлених та зареєстрованих ОПВ, які є вагомим стимулом ведення наукових досліджень з метою подальшого досягнення кар'єрних успіхів. Наразі продовжується робота про створенню об'єктів права інтелектуальної власності як елементів інноваційної моделі закладу вищої освіти, результатом якої є подані заявки на винаходи в Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Моделі підготовки майбутнього вчителя до Нової української школи: колективна монографія / І. В. Бабенко, В. В. Барбінов, А. В. Барбінова та ін.; за ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава. Астроя, 2021. 407 с.
2. Св. №111586 від 03.02.2022 р. Гриньова М. В., Жданова-Неділько О. Г. Пивовар Н. М., Тарасевич Н. М. Ткаченко А. В., Школяр С. П. Словник термінів з курсу «Основи педагогічної майстерності».
3. Гриньова М. В., Школяр С. П. Деякі важелі мотивації інноваційної діяльності як елементи моделі розвитку закладу освіти. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»:

доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 33–38. URI:

<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23131>

4. Школяр С., Шпильовий В. Формування в майбутніх менеджерів здатності до управління інноваційними проектами. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2022 Випуск 30. (Серія «Педагогічні науки»). С.184-191. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.30.270679>
5. Школяр С.П. Про можливості використання потенціалу закладу освіти в програмах різного рівня / Слово і справа Антона Макаренка: український та європейський контексти, присвяченій 135-річчю з дня народження А. С. Макаренка: XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16–17 березня 2023 р.). «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві»: Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 16–17 березня 2023 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2023. С. 306-310